

Argia Sariak 2012

Festa gozoa garai garratzetan

Ederki jateko, sektore ugaritako jendearekin elkartzeko eta giro epelean honetaz eta hartaz solastatzeko aukera aproposa dira Argia Sariak. Aurten, bereziki jendetsua izan da euskal komunikabideen lana saritzea helburu duen ekitaldia. Umorez, esker onez eta aldarrikapenez jantzitako mezuak utzi zizkigun egunak.

MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Argazkiak: Dani Blanco

BIGARREN URTEZ, Usurbilgo Atxega Jauregian antolatzen ospakizuna. Bazkal-aurreko *lunchak* egin ziren harrera iristen ziren gonbidatuei; aurkezpenak eta lehenengo hitzak mokadu artean egin zituzten. Behin mahaietan eserita, *Beranduegi* saioko bikote umoretsuak ohiko ironiaz abiatu zuen ekitaldia, bazkaldu bitartean jarraitu beharreko aholku sorta luzatuz. Bapo jateko aukera izan genuen ondoren, baita tertulian lasai aritzeko ere: mintzagaien artean, ez ziren falta izan krisi ekonomikoa, hedabideen egoera kritikoa edota panorama politiko berria –gonbidatu zerrendan islatua–.

Urtero legez, sarituen izenak asmatzen eta norbere kiniela egiten saiatu zen bat baino gehiago mahaietan, baina postrera arte iraun zuen sekretuak. Kafearekin batera ekin zitzaion sari banaketari, Olatz Korta ARGIAko kideak gidatuta. Lehenik, Xabier Letona zuzendaria euskarazko hedabide ez publikoen aldarrikapenak argudiatu zituen bere hitzaldian –irakurri 41. orrialdean–; segidan, Antton Mendizabal eskultoreak zizelkatutako opariak jaso zituzten sarituek, banan-banan. EiTB Nahieran proiektuko kide Iñako Gurrutxagak adierazi zuenez, eduki asko jarri dituzte jendearen eskura, baina

Aurtengo sarituak: Jakes Casaubon eta Luzien Etchezaharreta (*Gure Bazterrak*); Pankhika Maitia eta Ximun Carrere (Kanaldude); Joseba eta Maddi Alvarez (Txillardegiren izenean); Iñako Gurrutxaga (EiTB Nahieran); Roman Azkue, Aitor Unanue eta Beñat Asurmendi (Klikmetroak); Karlos Zurutuza (prentsa idatzia arloan saritua).

oraindik bi erronka dituzte: “Eduki horiek deskargatu ahal izateko lizentzia garatzea, eta bere osotasunean dastatzeko eta baliatzeko dokumentatzea eta fragmentatzea”.

Karlos Zurutuzak hunkituta jaso zuen prentsa idatziko garaikurra. “Azken urteotan asko ikasi dut, etengabe eta zentzu guztietan; munduko ogibiderik aberasgarriena iruditzen zait erreportariarena”, aitortu zuen.

Gure Bazterrak irratsaioko Luzien Etchezaharreta eta Jakes Casaubon mintzatu ziren jarraian. Etchezaharretak euskal irrati libreen indarra nabarmendu zuen. Casaubonek emankizunaren bereizgarriak azpimarratu zituen: “Ondarea, herritarren arteko harremanak (oraingoak eta lehengoak) eta gure herriaren historia”.

Kanaldudeko kide Ximun Carrerek ere hiru oinarri aipatu zituen beraien lanean: telebista parte-hartzailea bultzatzea, euskaraz izatea eta jendearekin lotura mantentzeko tokiko telebista garatzea.

Aitor Unanue Azpeitiko Ikasberri ikastolako lehen-dakariak elkarlana izan zuen hizpide: “Mugarik gabeko elkarlan handi baten lorpena da Klikmetroak; 35 urte atzera jo, Beasaingo ikastolaren ideia hartu eta egungo komunikazio tresnetara egokitzea elkarlana izan da”.

Azkenik, Joseba Alvarezk hartu zuen hitza, aitari, Txillardegiri, emandako Merezi-menduzko saria eskertzeko: “Gure aitak, beste batzuekin batera, Euskal Herriak gerra ondoan bizi zuen giro ilun eta etsian argi txiki bat pizteko gaitasuna izan zuen eta poliki-poliki argi horrek Euskal Herriko berpizkundera ekarri zuen kulturgingintzan, euskalgintzan, politikan, euskal abertzaletasun berriaren forman. Argi txiki hori aitak handitzen ikusi zuen eta egun, gure lurra elikatzen eta aberasten duen eguzki bilakatu da, guztion lanari esker”.

Aitor Furundarenaren esku-soinuak eta animatu zirenen ahotzek euskal komunikazioaren festa luzatu zuten arratsaldean, dantza lagun.

1

2

3

4

5

6

7

(1): Iñaki eta Nora Esnaola, aita-alabak, Sustrai Colinarekin; (2): Joseba eta Maddi Alvarez, Txillardegiren seme-alabak; (3): Iñaki Soto (*Gara*), Gorka Altuna (Baigorri), Iñaki Uria (Hamaika TB), Iñako Gurrutxaga (EiTB), Xabier Letona (ARGIA) eta Jabi Onaindia (Bizkaia Irratia); (4): Juan Karlos Izaguirre Donostiako alkatea, Zigor Etxaburu eta Ikerne Badiola Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkariekin hitzaldia entzuten; (5): Beñat Sarasola, Angel Erro, Beñat Irasuegi eta Mikel Iturria twitterzaleak; (6): Karlos Olasolo (ARGIA), Imanol Miner eta Mikel Mendarte Kutxako kideekin; (7): Jakes Casaubon, Xabier Otaegi eta Antton Mendizabalekin berriketan.

Xabier Letona, ARGIAko zuzendaria

Hauskorrak eta beharrezkoak

BEHIN EMAN ZIOTEN sari bat ARGIAri eta zer bait esateko eskaini ziguten denboran, saria eskertzeaz gain, esan nuen botere publikoek ez dituztela ondo zaintzen euskarazko hedabide ez publikoak.

Eta esan nuen, besteak beste, euskarazko hedabideok merezi genuela etxeko elektratasnek, altzariek edo autoen gorpilek adinako begirune. Krisia zela eta horiek eta beste sektore batzuk ere laguntza jasotzen ari zirela diru askorekin, baina gu ez. Gure kasuan laguntzek behera egiten zutela.

Kontua da, hitzaldiaren ondoren, jadanik tertulian ari ginela, agintari bat hurbildu zitzaidala haserre, nire hitzaldia ez zitzaiola batere gustatu esanez; ahalegin handia egiten ari zirela eta nire balorazioak ez zitzaizkiola batere justuak iruditzen. Gaineratu zuen, halako ekitaldiak ez direla halakoak esateko lekua, hura festa giroan egiten zela, ondo pasatzera gindoazela hara, eta lekuz kanpo zegoela esandakoa.

Nik erantzun nion ez nengoela ados esaten ari zenarekin, esandakoa kritikoa zela, baina beti errespetuz esandakoa; eta baietz, halako ekitaldiak ere badirela hausnarketa eta kritikarako lekuak.

Orain badakit ondo egin nuela, murrizketen bidea nagusitzen ari dela han-hemenka eta jarraitu beharko dugula aldarrikatzen gehiago behar dugula. Eta jarraitzen dugu pentsatzen zergatik ote garen hain hutsalak errepide edo trenbideen alboan; edo ditugun kultur ekipamendu eder eta garesti horien alboan.

2011n sektorekook hainbat bileran egin ditugu agintariekin eta alderdietako arduradunekin, baina oro har uste dut ez direla egoeraz jabetzen, ez direla ohartzen zein ahalegin erraldoia eskatzen duen euskarazko hedabide ez publikoak aurrera ateratzeko; halako hainbat desagerpenak zer suposa dezakeen.

DANI BLANCO

Besteak beste, diru-laguntzetan %25 gehiago eskatzen genuen aurtengorako. “A zer larru sendoa, garai hauetan zer eta laurden bat gehiago eskatzen!”, pentsatuko zuten akaso. Baina %25 gehiago hori ez da iristen bi milioi eurotara instituzio guztien artean... 600 lagunetik gora langile dituen sektorean. Tabakalera eraikitzeak, adibidez, 56 milioi euro balioko du. Eta mantenuak urtero?

Azken 20 urteetan pauso handiak eman ditugu euskarazko hedabideetan, bai eskaintzan eta baita ere kontsumitzaile kopuruan ere. Baina oso hauskorrak gara, munduan hain preziatu eta beharrezko diren ekosistema asko moduan: asko kostatzen zaie eratzen, eta dinda batean desager daitezke. Beraz, nor txikituko ote du krisialdiak

**Oro har uste dut
agintariak ez direla
ohartzen zein ahalegin
erraldoia eskatzen duen
euskarazko hedabide ez
publikoak aurrera
ateratzeak**

hurrengo haginkadan? Komunikazio mundukook esaten dugu bi krisi ditugula: negozio eredu aldatetarena eta oraingo krisialdi ekonomikoa. Baina, ez, hirugarrena ere badago: horien aurretik gure ohiko krisia dago, euskarazko hedabide ez publikoak beti bizi izan gara krisian.

Eta hala ere, uste dut baditugula pozik egoteko arrazoiak. Krisiak sektorea bildu du, urtebetez elkar lanean aritu gara. Bai, badakit balorazio asko egin daitezkeela, baina gure artean orain arteko gehienak positiboak izan dira. Hemendik aurrera agian zailagoa izango da, gehiago zehazten hasi behar dugulako, gerrikoa estu dugulako eta seguruenik gehiago estutuko zaigulako. Edozer egiten dugula ere, ARGIAtik uste dugu jarraitu behar dela elkarlanari espazioak zabalik uzten. Ea gai garen.

Instituzioei dei bat, borondate gehien dutenei behintzat, EAEkoei: izan zaitezte zentzuzkoak eta bildu dadila HAKOBA hedabideekin eta erabaki daitezela gauzak zentzuz eta ez instituzio bakoitzak bere aldetik. Koordinaziorako erakundea da hori, ba bildu dadila eta jar ditzala diru-laguntzen politikak norabide egoki eta eraikitzaile batean.

Eta bakeaz ere hitz egin nahi nuen, egoera berriaz, gaur hemen ere islatua dagoena. Ez naiz luzatuko, bakarrik esango dut horrela askoz hobeto bizi garela denok, eta horrek izugarritzko balioa duela. Gehien sufritzen dutenek dakite ondoen hori. Baina hau ez da buka-tu: ETArek amaiera ordenatua behar da, arazo teknikoak eta arazo politikoak bideratzeko, eta hori bake prozesu zintzo eta eraginkor batekin egiten da egokien. Gizarte moduan, herri moduan, sekulako aukera dugu begien aurrean, ea gai garen txukun baliatzeko. ■

ARGIA Sariak banatu aurretik emandako hitzaldia da honakoa.

Merituak ugari

Gure Irratiko Gure Bazterrak saioa, Karlos Zurutuza kazetaria, EiTb Nahieran, Azpeitiko Ikasberri Ikastolak egindako Klikmetroak ekimena eta Kanaldude telebista izan dira sarituak aurtengoan. Horietaz gainera, Merezimenduzko Saria eman nahi izan zaio, honen heriotzaren aurretik erabaki moduan, Jose Luis Alvarez Enparantza 'Txillardegi'-ri.

IRATI SARASUA ARABAOLAZA

● IRRATIA Gure Bazterrak saioa, Gure Irratia

1997ko udazkenean abiatu zuten *Gure Bazterrak* izeneko proiektua Gure Irratiko kideek, hasiera haiztan 30 minutuko emanaldiak eginenez. “Alde batetik naturari eta ingurumenari buruz aritzea zen helburua, eta, bestetik, ondarearen berri ematea, herriz herri ibiliz”, dio Luzien Etxezaharreta Gure Irratiko kideak. Euskal Herriko hainbat lekutan aritu da horretan, Jakes Casaubonekin batera, bereziki Iparraldean, baina baita Hegoaldeko bazter batzuetan ere.

Hasieran ordu erdiko emankizuna bazen ere, hamalau urteren buruan ordubeteko saioa izatera pasa da. Tokian tokiko jendea da hizlari moduan aritzen dena, eta herritarrek dute beren munduan gertatzen dena kontatzeko ardura. Kontakizun horiei, halere, zenbait dokumentu gehitzen zaizkie. Horrela, herritarrek haien herriarekiko sentitzen duten maitasuna azaltzeaz gainera, entzuleei bidaiatzeko aukera eskaintzen diete.

● PRENTSA IDATZIA Karlos Zurutuza

“Herrialde gatazkatsuetara joaten naiz normalean eta, ahal den neurrian, ikuspegi humanoa bilatzen saiatzean naiz” dio Karlos Zurutuza Prentsa Idatziko sarituak. Kurdistanen, Balutxistenen, Kaukasoko herrialdeetan, Balkanetan, Afganistanen eta Libian ibilitako kazetaria da

GAIZKA IROZ

Zurutuza. Herrialde horietara helduta, politika edo makro-ekonomia bezalako gaiez idatzi baino, nahiago izaten du herritarrek bizi duten egoera azaldu. “Gu bezalako jende xumeari gerra egoera horrek nola eragin dion azaldu nahi izaten dut, askotan edo gehienetan ahaztuak izaten baitira. Azken finean, bertan bizi duten errealitatea gugana gerturatzeke egiten dut ahalegina, jakinda hainbat hedabidetan biktima horien egoera ez azpimarratzeaz gain, demonizatu egiten direla”. Iraken inguruan hitz egiterakoan, adibidez, automatikoki burura “rolo txarra” etortzen zaigula dio. Zurutuzaren ustez bereizi egin behar dira gauzak, batetik gobernua eta gerra egoera ditugu, eta bestetik, bertako jendea eta horiek pairatzen ari diren egoera.

Aurten Irakera itzuli nahi du, batik bat 2011n hedabideetatik desagertu delako. Horrez gain Afganistanera eta Siriarara ere joateko gogoia baduela nabarmendu du.

Luzien Etxezaharreta eta Karlos Zurutuza.

DANI BLANCO

● INTERNET EiTb Nahieran

EiTb Nahieran sortzeko beharra argi ikusi zuen zuzendaritzak. Dagoeneko beste telebista kate batzuk –publikoak zein pribatuak– eskaintzen zuten Interneteko zerbitzu hau, eta gaur egungo egoeran, geroz eta beharrezkoagoa dela pentsatzen zuten. “Erabiltzaileak, azken finean, ez du telebista telebistan soilik ikusi nahi, baita beste aparatu batzuetan ere, eta, gainera, nahi duen momentuan”, azaldu digu EiTb Nahieraneko Eudene Ormazabalak. Ikus-entzunezkoak kontsumitzeko moduak aldatzen ari direla jabetuta, EiTb daukan ondare hori beste euskarri batzuetan ere eskuragai jarri nahi izan du, eta kontsumitzeko era berri honi heldu. “Oraindik telebista tradizionaleko zifrak askoz ere handiagoak dira, baina pixkanaka erabil-

DANI BLANCO

Ezkerretik eskuinera, Klikmetroak, EiTB Nahieran-en aurkezpena, Kanaldudeko emanaldi bat eta Txillardegia.

tzaile kopurua gorantz doa”. Etorkizunera begira aukera zabaltea dute helburu. Alegia, irratia- rekin beste horrenbeste egitea; “momentu honetan ez daude eskuragai irritati guztietako programazio osoak. Hori da epe laburrean dugun lehenengo erronka”. Telebistari dagokionez, berriz, eduki gehiago lortzea da xede nagusia.

● PUBLIZITATEA Klikmetroak ekimena Azpeitiko Ikastola, Ikasberri Kooperatiba

Kilometroak festaren berri emateko eta laguntza ekonomikoa jasotzeko ekimen berritzailea jarri zuen martxan Azpeitiko Ikastola Ikasberri Kooperatibak iaz. Ibilbidean egingo ziren metroak erosteko aukera ematen zuten webgunearen bitartez. Herritarrak ziren protagonistak eta nork bere ize- nean erosten zuen kilometroa, baina dirurik jarri gabe. Berez, Kilometroak-eko babesleak ziren haien partez ordaintzen zutenak.

“Ekimena teknologia berrie- kin uztartu nahi izan genuen. Pentsatu genuen ikastola gai zela uztartu- keta horri aurre egiteko, eta laguntza edo babes- a ere bagenuela horretarako”, nabarmendu du Azpeitiko Ikastolako zuzendari Beñat Azurmendik. Ekimenak harrera bikaina izan zuen eta ibil- bide osoa ez ezik, bigarren itzuliko zenbait metro saltzea ere lortu zuen Azpeitiko Ikastolak.

● TELEBISTA Kanaldude

1997an ekin zioten lanari hilero ate- ratzen zen Elebista bideo-kazeta sortuta. Geroztik, herri telebista Ipar Euskal Herriko gune guztietara helarazten saiatu dira. Duela urte gutxi Interneteko lanari ekin zioten www.kanaldude.tv webgunea sortu- ta. Horrez gain, TVPI telebista- katean kaleratzen dituzte zenbait eduki. Hamabost kolaboratzaile inguruk eta zortzi langilek osatzen dute lantaldea. Gaur egun, astero 20 minutuko produkzioa egiteko gai dira. Telebistaren helburuetako bat –Iparraldean gertatzen dena berta- tik kontatzeaz gain jakina– ikuslea kontsumitzaile hutsa izatetik mate- rial sortzaile izatera pasatzea da.

“Etorkizunera begira –azaldu digu Ximun Karrere taldekideak–, irautea dugu helburu nagusia, diru- laguntzak ez baititugu ziurtatuta. Eta partaideak eta publizitatea oso garrantzitsuak dira horretarako”.

● MEREZIMENDUZKO SARIA Jose Luis Alvarez Enparantza ‘Txillardegia’

Donostiako Antigua auzoan 1929an jaioa, pertsona esanguratsua izan da XX. mendeko Euskal Herriaren his- toriako hainbat alorretan; besteak beste, hizkuntzalaritzan, literaturan eta politikan. Euskara etxean jaso ez zuen arren, betidanik izan zuen Euskal Herriarekiko eta euskarare- kiko grina. Gaztetatik mugimendu abertzalean aritu zen lanean, eta garrantzi handia izan zuen Ekin, ETA, Herri Batasuna eta Aralar alderdien sorreretan. Euskara batua- ren bultzatzaile garrantzitsuenetako- koa izan zen, eta euskararen alde egindako lanaren barruan, Euskal Herrian Euskaraz erakundeko sor- tzaileetako bat izatea dugu aipagarri. Berak idatzia da 1957an, euskal nobelagintza moderno- aren sorreratzat har dai- tekeen eleberria: *Letu- riaren egunkari ezketua*. ■

